



TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Datum

18 mei 2022

Referentie

Bijlagen

Wetsvoorstel;
Nader rapport;
Beslisnota's.

Intern OCW afgestemd

HOenS

nota

Nader rapport en verslag internetconsultatie wetsvoorstel
*Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband
met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het
openbaar vervoer*

Aanleiding

Op 20 april 2022 heeft de Afdeling advisering van de RvS een dictum A advies zonder opmerkingen (blanco advies) uitgebracht op het wetsvoorstel tot *Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer*.

Het wetsvoorstel is vrijwel helemaal gelijk gebleven aan de versie waar de MR op 25 februari jl. mee akkoord is gegaan. Het wetsvoorstel is gereed om in te dienen bij de TK.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van het nader rapport en het nader rapport en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met publicatie van het verslag internetconsultatie.

Kernpunten

- De staatssecretaris van I&W heeft eerder aan de Kamer gemeld ernaar te streven 31 december 2023 een nieuw OV-betaalsysteem gereed te hebben, waardoor de huidige OV-chipkaart per die datum ophoudt te bestaan. In plaats daarvan worden nieuwe ov-betaalwijzen geïntroduceerd, zoals een nieuwe reispas en een app op je telefoon.
- Ook studenten kunnen na deze overgang niet meer met een OV-chipkaart reizen. Omdat de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) enkel voorziet in de mogelijkheid om het studentenreisproduct te laden op de OV-chipkaart, moet de wet op dit punt worden aangepast.
- De RvS heeft een blanco advies (dictum A) gegeven zonder opmerkingen.
- Naar aanleiding van de definitieve uitvoeringstoets van DUO is de memorie van toelichting op een klein onderdeel nog aangepast.
- Met het versturen van het wetsvoorstel aan de TK worden de beslisnota's in dit proces openbaar gemaakt. Deze worden als bijlage meegestuurd met deze nota. Ook het ATR-advies en de uitvoeringstoets van DUO worden openbaar.

Toelichting

Datum
18 mei 2022

Inhoud wetsvoorstel

- De artikelen in de Wsf 2000 rondom het studentenreisproduct worden aangepast, zodat studenten straks gebruik kunnen maken van de nieuwe vormen van betalen in het openbaar vervoer. Het gaat dus om een technische wijziging.
- De artikelen worden techniek onafhankelijker geformuleerd en bepaalde onderdelen, zoals de keuze voor een drager en de wijze van stopzetten, worden gedelegeerd naar een ministeriële regeling. Op die manier wordt de wet ook wendbaarder voor eventuele toekomstige wijzigingen.
- Studenten hoeven straks niet langer naar een fysieke ophaalautomaat om het studentenreisproduct te activeren of stop te zetten. Dit kan dan online.
- Bij einde reisrecht geeft DUO hiervan een signaal aan RSR (een uitvoeringsorganisatie vanuit het OV), die vervolgens zorgt voor automatische stopzetting. Het aantal ov-boetes zal hierdoor naar verwachting afnemen.¹
- Het wetsvoorstel verandert verder niets aan de inhoud van het reisrecht.

Advies RvS en definitieve uitvoeringstoets DUO

- De RvS heeft geen opmerkingen bij het wetsvoorstel. Dit heeft dan ook niet geleid tot aanpassingen van het wetsvoorstel.
- Naar aanleiding van een lichte wijziging in de definitieve uitvoeringstoets van DUO is de memorie van toelichting op één onderdeel iets aangepast.

Planning

- De geplande inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2023. Op deze manier is er voldoende tijd om de gehele studentenpopulatie te laten overstappen naar de nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer. Dit leidt tot een krap tijdspad voor deze wetswijziging. Het is daarom wenselijk om het wetsvoorstel spoedig aan de TK aan te bieden.

Verslag internetconsultatie

- Het wetsvoorstel heeft open gestaan voor internetconsultatie tussen 22 november 2021 en 31 december 2021.
- Het verslag beschrijft de opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de internetconsultatie en geeft er een reactie op. Het verslag is vrijwel gelijk aan de paragraaf van de memorie van toelichting hierover (paragraaf 9.1).
- Na uw akkoord wordt het verslag internetconsultatie op de website internetconsultatie.nl geplaatst. Respondenten krijgen hier een melding van.

¹ Om oneigenlijk gebruik te voorkomen, zal een klein deel van de ov-boetes blijven bestaan. Bijvoorbeeld als met terugwerkende kracht blijkt dat een student over een bepaalde periode wel gebruik heeft gemaakt van het studentenreisproduct maar daar geen recht op had, omdat hij niet aan vooropleidingseisen van zijn opleiding voldeed.



TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, via MPVO

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van



Datum

14 februari 2022

Referentie

Bijlagen

-Aanbiedingsformulier MR;
-Wetsvoorstel.

Intern OCW afgestemd

HOenS

nota

Aanbieding MR wetsvoorstel aanpassing Wsf 2000 i.v.m.
de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar
vervoer

Aanleiding

Op 14 februari jl. is het wetsvoorstel *Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer* behandeld in de CWIZO. De CWIZO heeft geconcludeerd dat het wetsvoorstel zonder wijzigingen rechtstreeks in de MR kan worden geagendeerd (hamerstuk).

De volgende stap is nu behandeling in de MR op **25 februari 2022** (**aanleverdeadline 18 februari 2022**) en aansluitend de toezending aan de RvS voor advisering.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met aanbieding van het wetsvoorstel aan de MR en aansluitend de toezending ervan aan de RvS voor advisering, gelieve dan het [ministerraadformulier](#) te ondertekenen.

Kernpunten

- De staatssecretaris van I&W heeft eerder aan de Kamer gemeld ernaar te streven 31 december 2023 een nieuw OV-betaalsysteem gereed te hebben, waardoor de huidige OV-chipkaart per die datum ophoudt te bestaan. In plaats daarvan worden nieuwe ov-betaalwijzen geïntroduceerd, zoals een nieuwe reispas en een app op je telefoon.
- Ook studenten kunnen na deze overgang niet meer met een OV-chipkaart reizen. Omdat de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) enkel voorziet in de mogelijkheid om het studentenreisproduct te laden op de OV-chipkaart, moet de wet op dit punt worden aangepast.
- U heeft dit voorstel eerder geaccordeerd voorafgaande aan de aanbieding aan de CWIZO. De CWIZO heeft niet tot wijzigingen van de tekst geleid.

Toelichting

Inhoud wetsvoorstel

- De artikelen in de Wsf 2000 rondom het studentenreisproduct worden aangepast, zodat studenten straks gebruik kunnen maken van de nieuwe vormen van betalen in het openbaar vervoer. Het gaat dus om een technische wijziging.
- De artikelen worden techniek onafhankelijker geformuleerd en bepaalde onderdelen, zoals de keuze voor een drager en de wijze van stopzetten,

worden gedelegeerd naar een ministeriële regeling. Op die manier wordt de wet ook wendbaarder voor eventuele toekomstige wijzigingen.

Datum
14 februari 2022

- Studenten hoeven straks niet langer naar een fysieke ophaalautomaat om het studentenreisproduct te activeren of stop te zetten. Dit kan dan online.
- Bij einde reisrecht geeft DUO hiervan een signaal aan RSR (een uitvoeringsorganisatie vanuit het OV), die vervolgens zorgt voor automatische stopzetting. Het aantal ov-boetes zal hierdoor naar verwachting afnemen.¹
- Het wetsvoorstel verandert verder niets aan de inhoud van het reisrecht.

Planning

Het wetsvoorstel kan nu worden aangeboden voor behandeling in de MR van 25 februari a.s. Daarna gaat het voor advies naar de RvS.

Het tijdspad voor deze wetwijziging is krap. Doordat lange tijd veel onduidelijk was over de nieuwe manier van ov-betalen, kon niet eerder worden begonnen aan het ontwerp. De planning ziet er als volgt uit:

| | |
|-----------------------------------|-----------------------------|
| 25 februari 2022 | MR |
| Maart – mei 2022 | RvS |
| Juni 2022 | Nader rapport |
| Juni – december 2022 ² | Behandeling TK en EK |
| December 2022 | Ondertekening en publicatie |

¹ Om oneigenlijk gebruik te voorkomen, zal een klein deel van de ov-boetes blijven bestaan. Bijvoorbeeld als met terugwerkende kracht blijkt dat een student over een bepaalde periode wel gebruik heeft gemaakt van het studentenreisproduct maar daar geen recht op had, omdat hij niet aan vooropleidingseisen van zijn opleiding voldeed.

² Het is mogelijk dat behandeling TK en EK langer duurt.



TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, via MPVO

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Datum

25 januari 2022

Referentie

WJZ/1163244 (13033)

Bijlagen

Wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd

HOenS

nota

Aanbieding CWIZO wetsvoorstel aanpassing Wsf 2000
i.v.m. de invoering van nieuwe betaalmethoden in het
openbaar vervoer

Aanleiding

Het wetsvoorstel *Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer* is gereed om behandeld te worden in de CWIZO van 14 februari 2022 (aanleverdeadline: 4 februari 2022) en aansluitend de MR.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met de agendering van bijgaand wetsvoorstel in de CWIZO van 14 februari 2022?

Kernpunten

- De staatssecretaris van I&W heeft eerder aan de Kamer gemeld ernaar te streven 31 december 2023 een nieuw OV-betaalsysteem gereed te hebben, waardoor de huidige OV-chipkaart per die datum ophoudt te bestaan. In plaats daarvan worden nieuwe ov-betaalwijzen geïntroduceerd, zoals een nieuwe reispas en een app op je telefoon.
- Ook studenten kunnen na deze overgang niet meer met een OV-chipkaart reizen. Omdat de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) enkel voorziet in de mogelijkheid om het studentenreisproduct te laden op de OV-chipkaart, moet de wet op dit punt worden aangepast.
- De fase van consultatie en toetsing is afgerond en de uitkomsten daarvan zijn in het wetsvoorstel verwerkt. Zie hierover de toelichting.
- Ook heeft de afstemming met FIN plaatsgevonden. De J&V-toets is in het voorstel verwerkt. De laatste afstemming vindt plaats voor de CWIZO.
- Na akkoord van de CWIZO zal het wetsvoorstel geagendeerd worden voor de aansluitende MR.

Toelichting

Inhoud wetsvoorstel

- De artikelen in de Wsf 2000 rondom het studentenreisproduct worden aangepast, zodat studenten straks gebruik kunnen maken van de nieuwe vormen van betalen in het openbaar vervoer. Het gaat dus om een technische wijziging.
- De artikelen worden techniek onafhankelijker geformuleerd en bepaalde onderdelen, zoals de keuze voor een drager en de wijze van stopzetten,

worden gedelegeerd naar een ministeriële regeling. Op die manier wordt de wet ook wendbaarder voor eventuele toekomstige wijzigingen.

- Studenten hoeven straks niet langer naar een fysieke ophaalautomaat om het studentenreisproduct te activeren of stop te zetten. Dit kan dan online.
- Bij einde reisrecht geeft DUO hiervan een signaal aan RSR (een uitvoeringsorganisatie vanuit het OV), die vervolgens zorgt voor automatische stopzetting. Het aantal ov-boetes zal hierdoor naar verwachting afnemen.¹
- Het wetsvoorstel verandert verder niets aan de inhoud van het reisrecht.

Consultatie en toetsing

- De formele uitvoeringstoets van DUO is nog niet opgeleverd, maar wel de voorlopige versie (die ter ondertekening aan DG DUO wordt aangeboden).
- DUO heeft in de uitvoeringstoets aangegeven dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is. DUO heeft drie scenario's uitgewerkt waarop het wetsvoorstel geïmplementeerd kan worden. Voorlopig is gekozen voor het 'minimale scenario' waarin DUO niks wijzigt in de wijze van gegevensuitwisseling en alleen kosten maakt voor het informeren van studenten. DUO moet namelijk op korte termijn ook een aantal andere grote projecten uitvoeren (aanschaffing leenstelsel).
- De kosten die DUO voor de implementatie van het minimale scenario maakt, worden betaald door de OV-bedrijven. Dit hebben de ov-bedrijven toegezegd.
- ATR heeft een positief advies gegeven zonder inhoudelijke aandachtspunten.
- Op de internetconsultatie zijn twee reacties binnengekomen. Deze zijn beide in het voorstel verwerkt en hebben enkel geleid tot een paar verduidelijkingen in de toelichting.

Planning

Het tijdspad voor deze wetwijziging is krap. Doordat lange tijd veel onduidelijk was over de nieuwe manier van ov-betalen, kon niet eerder worden begonnen aan het ontwerp. De planning ziet er als volgt uit:

| | |
|-----------------------------------|----------------------|
| 14 februari 2022 | CWIZO |
| 25 februari 2022 | MR |
| Maart – mei 2022 | RvS |
| Juni 2022 | Nader rapport |
| Juni – december 2022 ² | Behandeling TK en EK |

¹ Om oneigenlijk gebruik te voorkomen, zal een klein deel van de ov-boetes blijven bestaan. Bijvoorbeeld als met terugwerkende kracht blijkt dat een student over een bepaalde periode wel gebruik heeft gemaakt van het studentenreisproduct maar daar geen recht op had, omdat hij niet aan vooropleidingseisen van zijn opleiding voldeed.

² Het is mogelijk dat behandeling TK en EK langer duurt.

Datum
25 januari 2022

| | |
|---------------|-----------------------------|
| December 2022 | Ondertekening en publicatie |
|---------------|-----------------------------|



TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, via MBVOM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Van**

Datum

22 oktober 2021

Referentie

30280498

Bijlagen

1. wetsvoorstel;
2. MR formulier;
3. Samenvatting wetsvoorstel voor MR.

Kopie voor

Reeds afgestemd met

DUO, WJZ

Aantal pagina's

4

nota

Aanbieden wetsvoorstel aanpassing Wsf 2000 i.v.m. de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer. b.v. start internetconsultatie

Aanleiding

- De staatssecretaris van I&W heeft eerder aan de Kamer gemeld ernaar te streven dat de huidige OV-chipkaart op 31 december 2023 ophoudt te bestaan. In plaats daarvan worden (eerst via pilots) nieuwe ov-betaalwijzen geïntroduceerd, zoals een nieuwe reispas en een app op je telefoon.
- Ook studenten kunnen na deze overgang niet meer met een OV-chipkaart in de huidige vorm reizen. Omdat de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) enkel voorziet in de mogelijkheid om het studentenreisproduct te laden op de OV-chipkaart, dient deze wet te worden aangepast.
- Door de techniek achter de nieuwe betaalwijzen hoeven studenten straks het studentenreisproduct niet meer zelf stop te zetten bij een ophaalautomaat, maar kan stopzetting automatisch plaatsvinden nadat DUO het einde van het reisrecht vaststelt.¹ Ook dat wordt in de wet aangepast.

Samenvatting van het voorstel

De Wsf 2000 moet begin 2023 zijn aangepast, zodat studenten (geleidelijk) kunnen overgaan op de nieuwe ov-betaalwijzen. Om deze inwerkingtredingsdatum te halen dient het bijgevoegde technische wetsvoorstel spoedig in openbare internetconsultatie te gaan.

Besluiten door ondertekening

U wordt geadviseerd:

- het Ministerraadformulier te ondertekenen, zodat in de MR besloten kan worden dat de internetconsultatie kan starten;
- Akkoord te gaan met de start van de internetconsultatie bij een positief besluit in de MR; en
- Akkoord te gaan met het feit dat dit wetsvoorstel inhoudelijk niets wijzigt ten aanzien van het huidige ov-boetesysteem (zie toelichting).

¹ Studenten behouden de mogelijkheid om het reisproduct zelf stop te zetten via een website.

Toelichting

Inhoud wetsvoorstel

- De artikelen in de Wsf 2000 rondom het studentenreisproduct worden aangepast, zodat studenten straks gebruik kunnen maken van de nieuwe vormen van betalen in het openbaar vervoer. Het gaat dus om een technische wijziging.
- De artikelen worden techniek onafhankelijker geformuleerd en bepaalde onderdelen, zoals de keuze voor een drager en de wijze van stopzetten, worden gedelegeerd naar een ministeriële regeling. Op die manier wordt de wet ook wendbaarder voor eventuele toekomstige wijzigingen.
- Studenten hoeven straks niet langer naar een fysieke ophaalautomaat om het studentenreisproduct te activeren of stop te zetten. Dit kan dan online.
- Bij einde reisrecht geeft DUO hiervan een signaal aan RSR, die vervolgens zorgt voor automatische stopzetting. Het aantal ov-boetes zal hierdoor naar verwachting afnemen.
- Er verandert niets aan de inhoud van het reisrecht. Studenten behouden de mogelijkheid om te kiezen tussen een week- of weekendproduct. Ook in de voorwaarden voor het wisselen tussen deze producten en de duur van het reisrecht worden geen wijzigingen gedaan.
- Met dit wetsvoorstel wordt meer informatie over de nieuwe betaalvormen gedeeld dan dat de staatssecretaris van I&W tot nu toe heeft gedaan. Aangezien het voorstel enkel in internetconsultatie gaat en nog niet met de Kamer wordt gedeeld, is dat geen probleem. Dit is ook afgestemd met I&W.

Ov-boetes als instrument laten bestaan

- Met het voorliggende wetsvoorstel worden de bepalingen over de ov-boete niet inhoudelijk aangepast. OV-boetes zullen blijven bestaan, ondanks de hierboven beschreven aanpassingen.
- Er worden door DUO namelijk met terugwerkende kracht ov-boetes opgelegd, wanneer met terugwerkende kracht wordt vast gesteld dat er over een bepaalde periode geen reisrecht bestond. Voorbeelden hiervan zijn:
 - o Een student die door zijn hoger onderwijsinstelling met terugwerkende kracht wordt uitgeschreven, omdat hij niet aan de betalingsverplichting van het collegegeld heeft voldaan, maar wel met zijn reisproduct heeft gereisd.
 - o Of een mbo-student die met terugwerkende kracht wordt uitgeschreven door zijn onderwijsinstelling omdat hij nooit bij zijn nieuwe opleiding is komen opdagen, maar wel met het reisproduct heeft gereisd.
- De hoogte van de OV-boete is momenteel € 78,29 per halve maand voor de eerste maand en € 156,58 per halve maand vanaf de tweede maand. Dit is een hoger bedrag dan wat een student moet terugbetalen voor zijn

studentenreisproduct als hij niet binnen de 10 jaar zijn diploma haalt (dat bedrag is ongeveer €100,- per maand).

- De kans bestaat dat in het vervolgtraject van dit wetsvoorstel vragen gesteld worden over de noodzaak van het vasthouden aan de OV-boetes. De groep waarvoor OV-boetes nodig zijn, zal door het nieuwe ov-betaalsysteem naar verwachting (veel) kleiner worden. Daarnaast is het boetebedrag zeker voor de 2^e maand fors, waardoor vragen over de proportionaliteit van dit bedrag kunnen worden gesteld.
- Voorstel is om:
 - o de huidige werkwijze rondom ov-boetes met terugwerkende kracht niet met dit technische wetsvoorstel aan te passen, omdat dit kan leiden tot politieke discussies en vertraging van het wetsvoorstel . Ook vergt het tijd om in kaart te brengen wat aanpassing van deze werkwijze uitvoeringstechnisch en beleidsmatig zou betekenen, en wordt hierdoor een nieuw inhoudelijk onderwerp aan het wetsvoorstel toegevoegd.
 - o los van dit wetsvoorstel, wel samen met DUO te onderzoeken of we deze huidige werkwijze t.a.v. ov-boetes in tact willen laten of willen aanpassen (bijv. via het wetsvoorstel voor een mogelijke aanpassing leenstelsel).

Nieuwe vormen van betalen in het openbaar vervoer

- De techniek van de huidige OV-chipkaart loopt tegen de grenzen van haar mogelijkheden aan. Daarom is besloten om te kijken naar nieuwe vormen van ov-betalen.
- In de nieuwe situatie krijgen reizigers een account waar ze verschillende producten aan kunnen koppelen, zoals reizen op saldo of een abonnement. Het studentenreisproduct is ook een abonnement.
- Dit account kan de reiziger vervolgens koppelen aan een 'drager'. Deze drager is het fysieke object waarmee straks kan worden in- en uitgecheckt. Op dit moment zijn een nieuwe reispas (de OV-chipkaart 2.0) en de mobiele telefoon voorzien als drager. Mogelijk komt daar later ook de bankpas bij.
- Het grote verschil met de huidige manier van betalen is dat het abonnement niet langer 'op de drager' staat, maar in een backoffice. Op het moment van inchecken wordt door de incheckapparatuur verbinding gemaakt met de backoffice om te controleren of er een abonnement of betaalmogelijkheid is. Als dat het geval is, gaan de poortjes open.

Planning

Het tijdsplan voor deze wetswijziging is krap. Doordat lange tijd veel onduidelijk was over de nieuwe manier van ov-betalen kon niet eerder worden begonnen aan het ontwerp. De planning ziet er als volgt uit:

| | |
|------------------------------------|---|
| 19 november 2021 | MR voor start internetconsultatie |
| 22 november – 31 december 2021 | Internetconsultatie & afstemming ATR |
| 22 november 2021 – 15 januari 2022 | Uitvoeringstoets DUO |
| 15 januari – 1 februari 2022 | Verwerken opmerkingen + afstemming J&V en FIN |
| Februari 2022 | MR-traject |
| Maart – mei 2022* | RvS |
| Juni 2022 | Nader rapport |
| Juni – december 2022** | Behandeling TK en EK |
| December 2022 | Ondertekening en publicatie |

*Het is mogelijk dat advisering RvS een paar weken langer duurt.

**Het is mogelijk dat behandeling TK en EK langer duurt.